

Et *mindretal* (venstres medlemmer af udvalget undtagen Anders Andersen) tiltræder flertallets ændringsforslag under nr. 6 og stiller herudover de under nr. 4, 8, 12 og 15 anførte ændringsforslag.

Ved ændringsforslagene under nr. 4 og 8 til §§ 2 og 3 tilsigtes, at hjemmemarkedspriserne for visse landbrugsvarer inden for nærmere fastsatte grænser frigøres fra de af andre landes subsidiepolitik m. m. påvirkede verdensmarkedspriser. En sådan frigørelse, som inden for de angivne rammer giver landbruget samme adgang som de fleste andre erhverv til at fastsætte sine priser ud fra markedsmæssige vurderinger, skønnes at kunne medføre en styrkelse af det samlede landbrugserhvervs økonomi svarende til ca. 180 mill. kr. årligt over lovens gyldighedsperiode.

For at hindre, at virkningerne af disse forslag omsætter sig i uønskede mængdemæssige forskydninger af produktionen, har man samtidig foreslået visse ændringer af de i § 8, stk. 1, i landbrugsministerens forslag til lov om en kornordning for høståret 1961-62 anførte basispriser for foderkorn.

Ved de under nr. 12 foreslåede nye stk. 1 og 2 til § 4 tilsigtes en lettelse i den særbyrde, som igennem ejendomsskatterne er lagt på de for landbruget så væsentlige produktionsmidler som jord og bygninger. Det foreslåede bortfald af de amtskommunale ejendomsskatter og nedbringelsen af de statslige samt by- og sognekommunale ejendomsskatter med tilsammen indtil 1 000 kr. for hver ejendom vil for op imod to tredjedele af samtlige landbrugsejendomme betyde bortfald af og for de øvrige — d. v. s. de lidt større brug — en ikke uvæsentlig lempelse i den samlede ejendomsbeskatning. Den heraf følgende nedgang i amtskommunernes, henholdsvis by- og sognekommunernes skatteindtægter, som foreslås refunderet af staten, kan sammen med nedgangen i statens skatteindtægter ved bortfald af de statslige ejendomsskatter på landbrugsejendomme anslås til i alt ca. 160 mill. kr. årligt.

En umiddelbar lettelse af landbrugserhvervets vanskelige situation efter de her foreslåede retningslinjer vil for det store flertal af landbrugsejendomme beløbsmæs-

sigt svare til det mellem landbrugets organisationer og regeringen indgåede forlig. Det er imidlertid forslagsstillernes opfattelse, at de her anviste veje i højere grad vil lette den nødvendige løsning af landbrugets langsigtede problemer end de af regeringen foreslåede.

Man erkender dog samtidigt, at den skete udvikling, ikke mindst i produktionsteknisk henseende, i særlig grad har budt det mindste landbrug utilfredsstillende vilkår. Igennem stor dygtighed, sparsommelighed og en uhyre arbejdsindsats, som må af tvinge den største respekt, har tusinder af familier i de mindre landbrug trods disse vanskelige vilkår skabt sig et udkomme. Det kan imidlertid ikke afvises, at bl. a. den produktionstekniske udvikling har medført, at en del af de mindre landbrugsejendomme ikke har kunnet give brugeren og hans familie et udkomme, som står i rimeligt forhold til den arbejdsmæssige indsats.

Det forekommer i denne situation urimeligt, at der fortsat består en lovmæssig forpligtelse til at opretholde og drive som selvstændigt brug enhver landbrugsejendom uanset dens størrelse og uanset, om den er i stand til at byde sin bruger et tåleligt udkomme. Det foreslås derfor ved ændringsforslag nr. 15 om indføjelser af en ny paragraf efter § 4 pålagt landbrugsministeren i det kommende folketingsår at fremsætte forslag om, at de mindste landbrugsejendomme fritages for denne lovmæssige forpligtelse, der i sin art er et enestående bånd på et enkelt erhverv og ikke findes tilsvarende for andre erhverv.

Det er imidlertid klart, at en tilpasning af det mindste landbrugs struktur igennem adgang til sammenlægning eller overgang til anden anvendelse af nogle af disse helt små brug vil kræve en vis overgangsperiode. På baggrund af den hidtidige lovgivning på disse områder, som i væsentlig grad har hæmmet en gradvis tilpasning af landbrugets produktionsstruktur og derved bidraget til de øjeblikkelige vanskeligheder for de mindre landbrug, finder man det rimeligt, at der i denne overgangsperiode ydes en vis offentlig støtte til brugerne af disse ejendomme, også for at begrænse uønskede sociale forskydninger, der ellers kunne blive en følge af den skete udvikling.